

ZACARIAS

(Yacaría)

**Cori ya Tupana rü norü duüxügüna
naxu nax naxçax nawoeguxüçax**

1 ¹Rü yexguma marü taxre ga taunecü ãëxgacü yixixgu ga Darü rü meama norü 8 ga tauemacügu (nowébru) rü nüma ga Cori ya Tupana rü Yacaríamaxã nidexa. Rü nüma ga Yacaría rü Berequía nane nixí rü Ídu nixí ga norü oxí. Rü Tupana rü nhanagürü nüxü: ²“Chama ya Cori ya Tupana ya guxãétüwa ngëxmaxe, rü poraãcü namaxã chanu ga yema perü oxigü. ³Rü ngëmacçax i nhuxmax rü chanaxwaxe i cutanüxügümaxã nüxü quixu i nhaa chauga i nhaxü: ‘¹Chaxçax pewoegü! Rü chama rü tá pexçax chatáegu.’ Rü chamax i Cori ya Tupana ya guxãétüwa ngëxmaxe nixí i ngëma nhachaxü. ⁴Rü tama name nax yema perü oxigürüxü pexígüxü. Yerü yexguma nüxna chaxágagu ga chorü orearü uruügü nax namaxã nüxü yaxuxüçax ga chauga nax nüxü naxoexüçax ga chixexü ga nacümagü rü chixri nax namaxëxü, notürü ga nümagü rü tama chauga naxñüechaü rü tama choxü nacuxgüchaü. Rü chama i Cori

ya Tupana ya guxãétüwa ngëxmaxe nixí i nüxü chixuxü i ngëma. ⁵¿Notürü i nhuxmax rü ngexügü yixixü ga yema perü oxigü? Rü chorü orearü uruügü rü ta rü marü nayue. ⁶Notürü yema chorü ore rü yema chorü mugü ga chorü orearü uruügümexëgu chaxüxü, rü perü oxigüwa nangu. Rü nhuxre ga nümagü rü chaxçax nawoegu, rü naxçax ínicuaxgü ga chixexü nax naxügüxü, rü nhanagürügü: ‘Aixcuma nüma ya Cori ya Tupana ya guxãétüwa ngëxmacü rü ngëma tórü chixexüãcütama tamaxã nanangupëtüxëxë’, nhanagürügü”, nhanagürü ga Tupana.

**Tupana rü Yacaríaxü nanawex i
wüxi i dauxüçüçax i cowaruétüwa
rütogüxü**

⁷Rü yexguma marü taxre ga taunecü ãëxgacü yixixgu ga Darü rü meama norü 11 ga tauemacügu (feweréru) rü nüma ga Cori ya Tupana rü chamaxã nidexa i chamax i orearü uruxü i Yacaría i Berequía nane ya Ídutaxa nax chixixü. ⁸Rü wüxi ga chütaxügu rü Tupana choxü nüxü nadauxëxë ga wüxi ga norü orearü ngeruxü ga dauxüçüçax ga cowaru ga

dauxüétügu aunagüxü. Rü wüxi ga ngatewa yexmaxü ga naixtanüpechitagu norü cowarumaxã nachi. Rü yemaweama nayexmagü ga wüxitücumü ga cowaru ga idauxü, rü to ga idáuxraxü rü to ga icómüxü. ⁹Rü chama rü yema dauxücüãx ga cowaruétügu aunagüxüna chaca rü nhachagürü: “Pa Corix çtaxacügü nixi i ngëma cowaruétügu augüxü?” nhachagürü. Rü nüma ga yema dauxücüãx ga chamaxã idexaxü, rü choxü nangãxüga rü nhanagürü: “Chama rü tá cuxü chanawex i taxacü nax yixigüxü”, nhanagürü. ¹⁰Rü yexguma ga yema dauxücüãx ga naixtanüpechitagu chixü rü nhanagürü choxü: “Nhaagü nixi i Cori ya Tupana nua mugüxü nax nhama i naanegu íyachoeguxüçax”, nhanagürü. ¹¹Rü yexguma ga yema togü ga cowaruétügu augüxü, rü Cori ya Tupanaarü orearü ngeruxü ga naixtanüpechitagu chixümaxã nidexagü rü nhanagürügü: “Guxüwama i nhama i naanegu itayachoeü, rü guxüma i duüxügü rü nügümaxã ínataãxëgü, rü taxuxüma i taxacü i guxchaxüxü itayangaugü”, nhanagürügü. ¹²Rü nüma ga yema Cori ya Tupanaarü orearü ngeruxü ga dauxücüãx rü nhanagürü: “Pa Corix, Pa Tupana ya Guxãétüwa Ngëxmacüx, rü marü 70 ya taunecüwa nangu nax Yerucharéücüãxgümaxã rü ngëma togü i Yudáanearü íanecüãxgümaxã cunuxü. çRü nhuxre ya taunecü taxuxü nax wenaxarü cuxü nangechaütümüxügüxü?” nhanagürü. ¹³Rü nüma ga Cori ya Tupana rü nüxü nangechaüãcüma mea yema dauxücüãx ga chamaxã idexaxüxü nangãxüga. ¹⁴Rü yexguma ga

nüma ga dauxücüãx rü choxü namu nax chaxunagüxü. “Rü nhaa nixi ya Cori ya Tupana ya guxãétüwa ngëxmacü nüxü ixuxü: ‘Chamax rü nüxü changechaüxüchi ya Yerucharéü rü yima maxpüne ya Chiáü. ¹⁵Rü yexguma íxrariwatama chanapoxcuchaügu ga yema Yerucharéücüãxgü, notürü yema togü ga nachixüanegücüãx ga yéma chamugüxü rü nanangupetüxëxë ga yema poxcu ga Yerucharéücüãxgümaxã chaxueguxü. Rü ngëmacax namaxã chanu i ngëma nachixüanegü i nügü írüpöraexü rü taxüguma rüxinüexü. ¹⁶Notürü ngëma nax choxü nangechaütümüxügüga ya Yerucharéücüãxgü, rü naxçax chatáegu. Rü tá nüxü chanangüchaüxëxë i duüxügü nax wena namexëëgüaxüçax ya chapata, rü guxünema ya yima ñane’, nhanagürü ga Tupana.” ¹⁷Rü yema dauxücüãx rü nhanagürü ta choxü: “Nhaa tá nixi i to i ore i tá nüxü quixuxü rü nüma ya Cori ya Tupana ya guxãétüwa ngëxmacü rü nhanagürü: ‘Rü chama rü tá wena nüxü charüngüxëë ya yima chorü íanegü nax yamexüçax rü mea iyaxüçax. Rü wena tá chanataãxëxëxë ya yima maxpüne ya Chiáü. Rü wena tá chanaxunagü nax chorü ñane yixüxü ya Yerucharéü’, nhanagürü ya Tupana.”

.....

Wüxi i ngexwacaxüxü i naxchiru i Yuchuëna naxãxüchiga

3 ¹Rü yexguma nüma ga Cori ya Tupana rü choxü nanawex ga Yuchuë ga chacherdótegüarü ãëxgacü. Rü nüma ga Yuchuë rü Cori ya

Tupanaarü duüxüpegegu nachi. Rü Yuchuérü tügüncüwawa nayexma ga Chataná ga nüxü ixugüchaüxü. ²Rü nüma ga yema Tupanaarü orearü ngeruxü i dauxcüüax rü Chatanáxü nhanagürü: “¡Nüma ya Cori ya Tupana cuxü nangax! ¡Rü yimatama Cori ya Tupana ya Yerucharéüxü ngechaücü rü cuxü nangax! Erü nhaa yatü rü nhama wüxi ya áxwe ya üxiétiwa yaxucürüxü Babiróniaanewa táeguxü nixí”, nhanagürü. ³Rü nüma ga Yuchué rü poraäcü naxüächichiru rü yemaacü Cori ya Tupanaarü duüxüpegegu nachi. ⁴Rü yexguma ga yema dauxcüüax ga orearü ngeruxü rü norü ngüxëerüügüxü namu rü nhanagürü: “Ngëma äüächixü i Yuchuéchiru ¡rü ípenacuxuchixí!” Rü nhuxüchi Yuchuéxü nhanagürü: “Dücac, rü marü cuxna chanayaxu i ngëma curü pecádu rü ngaxäéchirugu cuxü chicuxëxë”, nhanagürü. ⁵Rü yexgumatama norü ngüxëerüügüxü namu ga Yuchuéxü yanaxirerugüxücax namaxä ga wüxi ga ngëmataxü ga naxchirutachinü. Rü yemawena rü petachirugu nayacuxëëgü. Rü nüma ga yema dauxcüüax rü yexmatama nachiecha. ⁶Rü nhuxüchi ga nüma ga Cori ya Tupanaarü orearü ngeruxü ga dauxcüüax rü Yuchuéxü nhanagürü: ⁷“Cori ya Tupana ya guxäétüwa ngëxmacü rü nhanagürü cuxü: ‘¡Chaucümagu ixü rü yanguxëxë i guxüma i ngëma cumaxä nüxü chixuxü! Rü ngëxguma ngëmaäcü cunaxüxgux, rü cuxmëxgu tá chanaxü ya chapata rü naaxtü nax nüxna cudadücax, rü tá cuxna chanaxä i cuchica i natanüwa i nhaa chorü orearü ngeruxü i dauxcüüax

i choxü puracüexü. ⁸¡Rü dücac, Pa Yuchuéx, rü mea iperüxünüe i guxäma i pemax nax chacherdótegüwa pexügüxü! Rü pema rü wüxi i cuaxruxü pexigü naxcax i ngëma mexü i tá ínguxü. Erü paxa tá nua petanüwa chanangoxëxë i wüxi i Dawítaxa i chorü duüxü ya perü äëxgacü tá ixücü (Cristu). ⁹Rü chamax rü Yuchuépegegu chanaxü ya wüxi ya nuta ya 7 wa äcüwacü nüxü ngëxmacü. Rü chama tátama yimá nutagu chanaxümatü. Rü nhuxüchi i chama rü wüxítátama i ngunexügu nüxna chanayaxu i norü pecádu i nhaa nachixüane. ¹⁰Rü ngëxguma ngëma ngunexüwa nanguxgu rü tá pegüna pexügü nax perü úwagüpechitawa, rü perü fígugüpechitawa pegümaxä petaäxëgüxücax. Rü chama ya Cori ya Tupana ya guxäétüwa ngëxmaxe nixí i nüxü chixuxü i ngëma’, nhanagürü.”

Yacaríá nüxü nadau ga wüxi ga omüarü úruxü rü taxre ga oríwagü

4 ¹Rü yema dauxcüüax rü wena chauxcax natáegu, rü choxü ínabajgü nhama pewa íbajächigürüxü. ²Rü choxna naca rü nhanagürü: “¿Taxacüxü cudadüxü?” nhanagürü. Rü chama rü chanangäxüga rü nhachagürü: “Chama rü nüxü chadau i wüxi i omü i úirunaxcax. Rü norü querüynupáüwa ne nadagü i 7 i naxchiraxü. ³Rü ngëma omüxütawa narüxügü i taxre i oríwa rü wüxi i norü tügüncüwawa rü to i norü toxwecüwawa”, nhachagürü. ⁴Rü yexguma ga chama rü nüxna chaca ga yema dauxcüüax ga chamaxä ídexaxü rü nhachagürü: “Pa Chorü Corix ¿taxacüchiga nixí i ngëma?” nhachagürü.

⁵Rü nüma ga dauxücüâx rü choxü nangâxüga rü nhanagürü. “¿Tama êxna i nüxü cucuáxü nax taxacüchiga yixixü?” nhanagürü. Rü chama chanangâxüga rü nhachagürü: “Tama nüxü chachuax, Pa Corix”, nhachagürü. ⁶Rü nüma ga dauxücüâx rü nayadaxêxê ga nax yadexaxü rü nhanagürü: “Nhaa nixi i Cori ya Tupanaarü ore i Chorobabêcax ixixü i nhaxü: ‘Tama churaragüarü poramaxã rü bai i taxacü rü to i poramaxã, notürü Chauâxêarü poramaxã tá ningü i ngêma chanaxwaxexü’, nhanagürü ya Cori ya Tupana ya guxâétüwa ngêxmacü. ⁷Rü woo nhama taxüne ya maxpünerüxü yixixgu i guxchaxügü nax tama naxügüâxüçax ya yima Tupanapata, notürü Chorobabêpexewa rü tá inayarüxo i ngêma guxchaxügü nhama wüxi ya maxpüne rüdöxöchixêxürüxü. Rü nümatama ya Chorobabê rü tá nayaxücuchi ya yimá nuta ya nawa inaxügücü nax yanguxüçax ya yima Tupanapata. Rü ngêxguma yanguxgu rü nüma i duüxügü rü tagaäcü nhanagürügü tá: ‘¿Namexechi, namexechi ya yima Tupanapata!’ nhanagürügü tá.” ⁸Rü yemawena ga nüma ga yema dauxücüâx rü chamaxã nüxü nixu ga to ga ore ga Tupanawa ne üxü ga nhaxü: ⁹“Rü Chorobabê nixi ga inanücü ga gumá nuta ga nextapüxarü ügü ya daa Tupanapata rü nüma tátama nixi i yanguxêäxü. Rü ngêmawa tá nüxü pecuax i pemax nax Cori ya Tupana ya guxâétüwa ngêxmacü yixixü ya yimá núma choxü mucü. ¹⁰Rü yema tama aixcuma yaxögücüraxüxü ga yexguma noxri inaxügüga ga yema puracü, rü nhuxmax nax nüxü

nadaugüxü i Chorobabê nax yanguxêxü i nhaa puracü, rü tá nataâxêgü”, nhanagürü. Rü yemawena ga yema dauxücüâx rü nhanagürü ta: “Rü nhaa 7 i omügü rü Cori ya Tupanaxetügüchiga nixi i guxü i nhaa naanegu rüdaunüne”, nhanagürü. ¹¹Rü chama rü nüxna chaca rü nhachagürü: “¿Taxacüchiga nixi i nhaa taxre ya oríwane i nhaa omücüwawa ngêxmagüxü?” nhachagürü.

¹⁴Rü nüma ga yema dauxücüâx rü choxü nangâxüga rü nhanagürü: “Yima taxre ya oríwane rü nachiga nixi i ngêma taxre i duüxügü i marü chíxümaxã ibáerüxü nax naxügüâxüçax i norü puracü ya Tupana ya yimá nhama i naanearü yora ixici”, nhanagürü.

Cori ya Tupanaarü uneta

8 ¹Rü nüma ga Cori ya Tupana ya guxâétüwa ngêxmacü rü nhaa orexü chamaxã nixu rü nhanagürü: ²⁻³“Nhaa nixi i ore i chamax i Cori ya Tupana ya guxâétüwa ngêxmaxe nüxü chixuxü: ‘Rü nüxü changechaü ya yima maxpüne ya Chiáü rü ngêmaçax poraäcü choxü nachuxu. Rü Yerucharéüçax tá chatáegu nax ngêma changexmaxüçax. Rü ngêxguma chatáeguxgux rü yima ñane ya Yerucharéü rü ñane ya Aixcuma Chauga Ñünemaxã tá nanaxugü. Rü ngêxgumarüxü ta ya yima chorü maxpüne ya Chiáü rü Maxpüne ya Üünenemaxã tá nanaxugü. ⁴Rü chama i Cori ya Tupana ya guxâétüwa ngêxmaxe rü nhachagürü: Wena táxarü norü caxüxümaxã Yerucharéüarü plazagüwa tá naxi i yaxgüâxgü i yatüxügü rü ngexügü nax

ngéma yanatogüxüçax rü nataãxëgüxüçax. ⁵Rü ngëxgumarüxü ta i buxüğü i yatüxüğü rü ngexüğü, rü tá nanapáxëxë i Yerucharéüarü plazagü rü ngéma tá naxinüçaxwaxegü. ⁶Rü ngëxguma ngémaäcü wena namexgu ya Yerucharéü rü chorü duüxüğü i núma yaxüğüxü rü tá nabáxächie, erü taguma nagu narüxínüe nax wena tá namexü ya yima ñane. Notürü cháuxçax rü taxuxüma naguxcha i ngéma. Rü chama i Cori ya Tupana ya guxáétüwa ngëxmaxe nüxü chixu i ngéma. ⁷Rü chama rü tá íchananguxüxëxë i ngéma chorü duüxüğü i petanüxüğü naxmëxwa i ngéma nachixüane i perü léstewaama ngëxmaxü rü ngéma nachixüane i perü oéstewaama ngëxmaxü. ⁸Rü Yerucharéüwa tá chanagagü nax ngéma namaxëxüçax. Rü nümagü rü tá chorü duüxüğü nixí, rü chamax rü tá norü Tupana ya ixaixcumacü rü mea namaxã icuácu chixí”, nhanagürü. ⁹Rü nüma ya Cori ya Tupana ya guxáétüwa ngëxmacü rü nhanagürü pexü: “Pema rü yexguma noxritama nanucuxgu ga gumá nutagü ga chapataarü ügü rü yexgumacürüwa nixí ga nüxü pexinüexü ga chauga ga chorü orearü uruüğüwa pemaxã nüxü chixuxü. ¹⁰Rü nhuxmax rü pora pexüe nax mea peyanguxëxüçax i ngéma puracü! ¹⁰Rü yexguma taxüta inaxüğügu ga chapataarü puracü rü nataxuma ga perü natanü naxçax ga perü puracü rü perü wocagüarü puracü. Rü yema perü uanüğügagu rü äücümáxüwa peyexmagü rü chatatama rü pegümáxã pexü chanuexëxë. ¹¹Notürü i nhuxmax rü tümacax ya yíxema daa ñane ya Yerucharéüwa íyaxüğüxe, rü taxütáma yema ngunexüğü ga ngupetüğüxürüxü nixí. Rü chama ya Cori ya Tupana ya

guxáétüwa ngëxmaxe nixí i nüxü chixuxü i ngéma. ¹²Erü ngéma taãxë rü tá petanüwa nangexma. Rü ngéma perü úwanecü rü tá meama nixo. Rü dauxüğüxü i naanewa tá narüngu ya pücü nax ngémaäcü i penetüğü i peanewa ngëxmagüxü namuarü oóxüçax”, nhanagürü.

.....

²⁰Rü nüma ya Cori ya Tupana ya guxáétüwa ngëxmacü rü nhanagürü: “Muxüma i togü i nachixüanegüarü ñanegücüäx rü tá nua naxí nax choxü yacuaxüüğüxüçax. ²¹Rü ngéma duüxüğü i wüxi ya ñanecüäxgü rü ná i ya ñanecüäxgüna tá naxugüe rü nhanagürüğü tá: ‘ÍNgíxã naxçax tadaugü ya Cori ya Tupana ya guxáétüwa ngëxmacü, rü ngíxã norü ngüxëçëçax ítacagü!’ nhanagürüğü tá. Rü ngéma togü i duüxüğü rü tá nanangãxüggagü rü nhanagürüğü tá: “Toma rü tá ta ngéma taxí”, nhanagürüğü tá. ²²Rü ngémaäcü tá muxütáma i duüxüğü i muxü i nachixüanewa ne íxü rü Yerucharéüwa tá naxí nax cháuxçax yadaugüxüçax nax nüxü charüngüxëxüçax”, nhanagürü ga Cori ya Tupana ya guxáétüwa ngëxmacü.

Iraéutanüxüğüarü ãëxgacü rü tá ínangu

9 ⁹Rü poraäcü petaãxëgü, Pa Chiáücüäxgü! ¹⁰Rü perü taãxëmaxã pewiyaegü, Pa Yerucharéücüäxgü! Erü pexçax ínangu ya perü ãëxgacü ya poracü ya mea pemaxã icuácu. Notürü i nüma rü tama nügü nicuaxüxüäcüma ínangu. Rü wüxi i búraxacüétügamare ínangu. ¹⁰Rü nüma rü tá inayanaxoxëxë i Efraítanüxüğüarü churaragüweü, rü ngéma

Yerucharéücüãxgiarü churaragiariü
 cowarugü, rü yima würagü ya dai namaxã
 naxügüne. Rü guxü i nachixüanegüçax tá
 nanaxunagü i taãxê. Rü tá namaxã inacuax
 i ngêma naane i Már i Mediterániuwa
 ixügüxü rü nhuxmata Már i Dauchiüxüwa
 nangu. Rü ngêma naane i taxtü i Eufrátewa
 ixügüxümaxã tá inacuax rü nhuxmata
 guxüwama i nhama i naanewa nangu.

.....

12 ¹⁰Rü nhanagürü ga Tupana:
 “Ngêma Dawítaagütanüwa rü
 Yerucharéücüãxgütanüwa tá chanamu i
 Chauãxê nax yamecümaxüçax rü
 yumüxêgu naxínüexüçax. Rü ngêxguma
 nüxü nadaugügu ya yimá
 nacanapacütüxügüãcü rü tá nangechaügü.
 Rü naxçax tá naxauxe nhama wüxi i nane
 i nügümaxã wüxicacüçax naxauxexürüxü.
 Rü nhama nüxíraxüçü ya nane yuxguçax
 naxauxegurüxü tá naxçax naxauxe”,
 nhanagürü ga Tupana.

.....

**Yerucharéüçax tá ínayaxüãchi i
 norü uanügü**

14 ¹Rü marü ningaica i Cori ya
 Tupanaarü poxcu, Pa
 Yerucharéücüãxgüx. Rü ngêxguma

ínanguxgu, rü perü uanügü rü
 pepexewa tátama nügü nayanu i perü
 ngêmaxügü i pexna napuxüxü. ²Rü
 düçax, Pa Yerucharéücüãxgüx, rü
 ngêma ngunexügu rü nüma ya Cori ya
 Tupana rü tá guxü i nachixüanecüãxü
 nangutaquexexê nax pemaxã nügü
 nadaixüçax. Rü nagu tá nachocu ya
 yima perü ñane, rü wüxichigü ya
 ñpatagü rü tá nanadeãcu. Rü ngeaxgü rü
 tá tüxü ínayaxü rü tá tümamaxã
 namaxê. Rü ngãxü i petanüxügü rü tá
 nayagagü. Rü ngêma norü to i
 ngãxüçica tá ngêma nayaxügü.

**Tupana rü tá Yerucharéücüãxgiarü
 uanügüxü narüporamae**

³Notürü ngêmawena i nüma ya Cori ya
 Tupana rü tá ngêma nachixüanegümaxã
 nügü nadai nhama churaragü norü
 uanügümaxã nügü daixgurüxü.

.....

⁹Rü ngêma ngunexügu rü nüma ya
 Cori ya Tupana rü ãëxgacü tá nixí i
 guxüwama i nhama i naanewa. Rü
 nüxicatátama ãëxgacü nixí rü
 nataxutáma i to i naéga i duüxügü nüxü
 icuaxüügüxü.

.....